

Marea simfonie a sărbătorilor

Cum ne-am putea defini trăirile sufletești, acum, la o retrospectivă a marilor sărbători de toamnă 5766, de la *lamin Noraim* la *Simhat Tora*? Poate, prin dorința și strădania de a îndrepta răul.

De *Roș Hašana* - Ziua Judecării -, când nici un ungher al sufletului nu rămâne necercetat, când fiecare aduce la lumină, în confruntarea cu noi înșine, tot ce zace acolo, ignorat în vălmașagul cotidianului, ne-am pătruns de universalismul acestei sărbători cu ample rezonanțe etice. Ne-am împărtășit sentimentele, întâmpinând Anul Nou iudaic, împreună cu liderii F.C.E.R. și C.E.B., cu numeroși membri ai obștii bucureștene reunite la Templul Coral, reprezentanți ai Ambasadei Israelului în România, ai Filialei Sohnut, ai Parlamentului României, ai Casei Regale, ai Societății Române de Radiodifuziune, ai diferitelor culte, ai unor organizații aparținând minorităților naționale, diplomați. Cântecul corurilor reunite ale comunității bucureștene (dirijor - *Bogdan Lișin*) ne-au întărit, o dată mai mult, încrederea în continuitatea iudaismului în România. În numele conducerii F.C.E.R., deputatul dr. *Aurel Vainer*, președintele Federației, ne-a transmis urările de *Roș Hašana* și *Iom Kipur* ale președintelui României, *Traian Bănescu*. E.S. *Rodica Radian Gordon*, ambasadorul Israelului în România, a citit mesajele de felicitare adresate tuturor comunităților evreiești din Diaspora de președintele, premierul, ministrul de externe al Israelului, *Moshe Katsav*, *Ariel Sharon*, *Silvan Shalom*. Principele *Radu de Hohenzollern* a fost mesagerul gândurilor adresate evreilor români de Regele *Mihai*. Președintele C.E.B., ing. *Osy Lazăr*, a dat citire mesajului de *Roș Hašana* al Marelui Rabin *Menachem Hacoheh*, centrat în jurul tradiționalei urări cu care marcăm anul ce se sfârșește și întâmpinăm anul ce se arelează: „Să se termine anul cu reple sale! Să înceapă Noul An cu binecuvântările sale!”.

Rederulând mental și sufletește tot ce ne-a marcat în răstimpul unui an, ne-am pregătit de ziua unică în an, *Iom Kipur* - Ziua Căinței și a lertării. O pregătire căreia i-a deschis drum Marelui Rabin *Menachem Hacoheh* prin inspirată lecție de iudaism ascultată, la Templul Coral, de *Sabat Șuva* (tălmăcirea în română - *Ghidu Bruchmaier*). Am înțeles atunci mai adânc răspunsul unui maran practicând pe ascuns învățătura Torei, prins de inchiziție și refuzând să se lepede de credința strămoșilor, știind că va fi osândit la moarte pentru refuzul său: „Nu mă lasă lanțul...”. Este vorba de lanțul de aur al generațiilor, reprezentând modul nostru de a ne gândi propria existență dincolo de granițele temporale și individuale. De a ne înțelege pe noi înșine raportându-ne la rădăcini. Dacă iudaismul a rezistat milenii, faptul se datorează acestui ancestral sentiment al apartenenței la un popor, la o

tradiție, la o cultură. Rabinul nu este un intermediar între om și Dumnezeu. Un evreu se poate ruga lui Dumnezeu și fără a veni la sinagogă. Dar a veni la sinagogă - casă a adunării, casă a învățării - înseamnă a ne simți mai aproape unul de celălalt, a ne regăsi, de a reafirma identitatea. Nu există dragoste față de Dumnezeu, dacă nu există dragoste față de oameni. De aici - profundul umanism care fundamentează iudaismul.

Ne-au revenit în memorie imagini de *Erev Iom Kipur*: *Aron Kodeș*-ul deschis, scoaterea Sulurilor Sfinte, oameni de vază ai obștii purtându-le în brațe. Și reascultând străvechea melodie de *Kol Nidra*, în

postesc. Trece o lună și profeția lui Iona nu se adevărește. De rușine, Iona părăsește orașul ajungând în deșert. După cale lungă, पोषेște obosit. Soarele arde nemilos și n-are unde să se adaptească. Atunci, Dumnezeu face ca, în locul unde șade, să crească un palmier care să-ți țină umbră. Când se crede mai apărat, palmierul, ros de un vierme, e doborât. „De ce te porți așa cu mine, Doamne?”, se revoltă. „Pentru că iubind oamenii, mă dor greșelile lor și mă înduplec când, recunoscându-și-le, doresc sincer să și le îndrepte”, vine răspunsul. Încărcată de semnificații, parabola trimite chiar la numele Zilei: 0 căința omenescă și iertarea Divină 0 pune în ecuație antinomia izolare/

Dr. AUREL VAINER, președintele F.C.E.R. Forța solidarității noastre

Participarea dvs. în număr mare și în acest ajun de Roș Hašana denotă, o dată în plus, atașamentul la valorile tradiționale iudaice și forța solidarității noastre. Iar prezența acestor copii și tineri minunați, încântându-ne sufletele cu nemuritoare melodii de Roș Hašana, vorbește mai grăitor decât cuvintele despre viitorul indubitabil al comunității evreilor români. Drați coreligionari, în numele conducerii F.C.E.R. și al meu personal, vă urez ca anul 5766 să vă aducă sănătate, prosperitate, bucurii. Să fie un an în care să se întărească buna conlucrare a etniei noastre cu populația majoritară și cu celelalte minorități naționale; un an în care dezvoltarea relațiilor comunității noastre cu Statul Israel și cu toate comunitățile evreiești din lume să cunoască noi dimensiuni. Din toată inima, *Șana Tova!*

interpretarea plină de har a primului cantonului *Iosif Adler*, ne-am mărturisit greșelile ștute și neștiute, am făcut *Al Het*, purificându-ne prin zbucium și remușcare. Am rememorat, în cea mai sfântă zi din an, înainte de *Izkor* - ruga în memoria celor dragi, învățăturile perene deșchise de Marelui Rabin *Menachem Hacoheh* din Cartea lui Iona. Mai întâi - un rezumat al parabolei. Dumnezeu îi spune profetului Iona să meargă în cetatea Ninive și să vestească locuitorilor ei că, într-o lună, vor fi nimiciți din cauza grelelor păcate săvârșite. Iona se eschivează să ducă la îndeplinire porunca. Crede că, în largul mării, poate fugi de misiunea încredințată și se îmbarcă pe un vas. Dar o furtună puternică pune în primejdie viațile oamenilor aflați la bord și, pentru a potoli furia apelor, marinarii aruncă orice consideră balast. Fără rezultat, însă. Iona le cere, atunci, să fie el aruncat în valuri. După mai multe ezitări, marinarii îl ascultă și, într-adevăr, marea se potolește. Iona este înghițit de Leviatan și purtat până la cetatea Ninive, unde este lăsat la țarm. Înțelege că trebuie să transmită locuitorilor hotărârea Domnului și o face. Oamenii își pun cenușă în cap, își sfășie veșmintele,

receptivitate la problemele sociale a intelectualului, optând pentru cea de-a doua atitudine 0 evidențiază dublul raport al responsabilității: colectivitate-individ și individ-colectivitate. Ruga de *Izkor* este o altă modalitate de a sublinia valoarea trecutului: reazem pentru prezent, imbodol pentru viitor. Ii pomem în cei apropiați, care continuă să trăiască în noi, ca și pe marii conducători ai obștii.

Am întâmpinat, apoi, *Sucot* - Sărbătoarea Corturilor, a culesului, a însemnării după zbucium. O bucurie lucidă, o pace interioară o învăluie, în consens cu învățătura iudaică având ca fundament cultul vieții. După serviciul religios, oficiat de Marelui Rabin *Menachem Hacoheh*, Rabinul *Abraham Ehrenfeld*, prim cantorul *Iosif Adler*, am fost invitați să intrăm în minunata *Suca* din incinta Templului Coral. Au participat la Sărbătoarea Bucuriei noastre, cum este supranumit *Sucot*, E.S. *Rodica Radian Gordon*, ambasadorul Israelului în România, E.S. *Wilfrid Gruber*, ambasadorul Germaniei, senatorii *Ion Bazgan*, *Vaujan Vosganian*, președintele Uniunii Armenilor din România, numeroase personalități ale vieții socio-

Să fiți binecuvântați întru îndeplinirea nobilei dumneavoastră misiuni

Cu prilejul sărbătorilor de toamnă și al alegerii noii conduceri a F.C.E.R., s-au primit numeroase mesaje de felicitare din partea unor înalte oficialități ale statului român.

Impresionantă a fost binecuvântarea transmisă de Marelui Rabin dr. *Alexandru Șafran*, președintele F.C.E.R., deputatul dr. *Aurel Vainer*: „Rog pe Dumnezeu să vă binecuvânteze întru îndeplinirea nobilei dvs. misiuni, în favoarea obștii evreiești din România. Adresez Domniei Voastre și întregii obști,

a fost înființată Comisia Internațională de Studiere a Holocaustului în România.

Ministrul de Stat pentru Coordonarea Activităților din Domeniile Mediului de Afaceri și Intreprinderilor Mici și Mijocii, *Gheorghe Copos*, a recunoscut importanța comunității noastre atât pe plan intern, cât și internațional.

În felicitarea secretarului de Stat în Ministerul Culturii și Cultelor, dr. *Virgil Ștefan Nițulescu*, ca și în aceea primită din partea vice-președintelui Camerei Deputaților, vice-președinte al P.R.M., av. *Lucian Augustin Bolcaș*, sunt specificate bunele relații existente între instituțiile pe care acestea le reprezintă și convingerea că ele vor fi continuate.

Referindu-se la alegerea deputatului dr. *Aurel Vainer*, în funcția de președinte al F.C.E.R., ministrul Afacerilor Externe, *Mihai Răzvan Ungureanu*, consideră că acest fapt „reprezintă un privilegiu pentru comunitatea evreiască din România, dar și pentru întreaga societate românească, atât timp cât o personalitate cu o experiență atât de vastă, precum cea a dumneavoastră, va fi pusă în slujba unei colaborări cât mai strânse cu societatea civilă și autoritățile statului, cu celelalte minorități din țară, dar și a îmbunătățirii relațiilor cu alte comunități evreiești din întreaga lume. Activitatea Federației Comunităților Evreiești a reușit să devină, nu o dată, parte integrantă a eforturilor complementare diplomației tradiționale, iar legăturile întreținute în afara României, puse, cu atâta înțelegere, în slujba societății românești, constituie un motiv de mândrie pentru toți cei care au fost alături de realizarea acestor nobile acțiuni”.

Sănătate, fericire, pace și prosperitate

În aceste momente de bucurie, care marchează un nou început, doresc să vă asigur de atenția deosebită pe care o acord problemelor cu care se confruntă comunitatea evreiască din România și doresc să vă asigur, și pe această cale, de sprijinul meu dedicat pentru a asigura membrilor comunității, alături de toți ceilalți cetățeni români, un standard ridicat și condiții optime de conviețuire [...]. Adresându-vă, încă o dată, sincere felicitări, alături de un călduros *Șana Tova*, vă asigur, domnule Președinte, de înalta mea considerație.

pe care cu onoare o conduceți și o reprezentați în Parlamentul Țării, *Șana Tova!* Permiteți-mi, vă rog, domnule Președinte, încredințarea distincției mele considerativului”.

De asemenea, le-au fost adresate felicitări vice-președintelui și secretarului general al Federației, ing. *Paul Schwartz* și ing. *Albert Kupferberg*, precum și noului Consiliu de Conducere al F.C.E.R. Senatorul *Ion Iliescu*, fost președinte al României, liderul Grupului parlamentar P.S.D., a reamintit, cu acest prilej, fructuosa colaborare pe care a avut-o cu Șef Rabinul dr. *Moses Rosen*, cu acad. *Nicolae Cajal*, cu av. *Iulian Sorin* și faptul că, în timpul ultimului său mandat de președinte al țării,

Majestatea Sa Regele MIHAI

Cea dintâi datorie a mea în această seară este să urez tuturor românilor de credință iudaică, tuturor familiilor din Israel și de pretutindeni, un An Nou fericit!

După cum știți, mai bine decât mine, nici o sărbătoare evreiască nu este numai un motiv de bucurie; în aceste momente, privim încrezător înspre viitor și în același timp ne aducem aminte de predecesorii noștri cu tristețe. Nu trebuie să uităm comunitatea evreiască, atât de numeroasă și vibrantă, care a existat în România și care a contribuit atât de mult la cultura noastră, la tradițiile și dezvoltarea românească. Respectăm memoria tuturor acestor generații anterioare. Fără ele, România nu ar fi fost ceea ce este astăzi.

„ȘANA TOVA!”

Privesc cu multă plăcere reintoarcerea în țară a multor cetățeni care au părăsit România și acum se întorc pentru a vizita sau a investi în spațiul românesc sau, pur și simplu, pentru a-și redescoperi rădăcinile. Chiar mai încurajator este faptul că o nouă generație de oameni care sunt născuți peste mări, din părinți români, vin acum să învețe despre țara noastră. Trebuie să facem tot ce ne stă în putință pentru a sprijini astfel de contacte. Și spun asta nu din perspectiva interesului economic, ci din aceea a unei răpații istorice, a unei legături care a îmbogățit națiunea română, de-a lungul timpului. Sperăm că și oamenii politici vor susține dezvoltarea continuă a comunității evreiești de la noi. Sper să întâlnesc personal cât mai mulți membri ai comunității în viitorul apropiat. În numele meu și al Familiei Regale a României, vă spun tuturor: *Șana Tova!*

Mesaj din Ierusalim - capitala eternă a Statului Israel

Din Diaspora au fost, întotdeauna, alături de noi și ne-au susținut. Guvernul meu crede cu tărie în consolidarea legăturilor dintre Diaspora și Statul Israel și lucrează pentru realizarea acestui obiectiv. Considerăm sprijinul

„Statutul Statului Israel și al poporului evreu“

Roș Hašana este momentul în care noi, ca și comunitate, sărbătorim Noul An și care, de asemenea, reflectă statutul Statului Israel și al poporului evreu. În ultimul an, în regiunea noastră au avut loc evenimente dramatice. În lipsa unui real partener pentru pace, Israelul a inițiat un proces - dureros dar necesar - de dezangajare din teritori. Acest pas semnificativ a primit recunoaștere din partea întregii comunități internaționale și a facilitat contacte deschise și transparente cu lumea arabă și musulmană. Sperăm ca acest pas să creeze noi oportunități pentru un viitor mai bun în întreaga regiune și, de asemenea, că va facilita reintoarcerea la procesul de pace între Israel și palestinieni. Însă pentru ca aceasta să aibă loc, palestinienii trebuie să înțeleagă această posibilitate și să folosească această ocazie. Actele de terorism îndreptate împotriva cetățenilor israelieni trebuie să înceteze, și trebuie luate măsuri concrete care să asigure că dialogul și o guvernare responsabilă vor învinge ura și actele teroriste. Când ne-am confruntat cu aceste provocări, uriașul sprijin pe care Israelul l-a primit din partea comunităților evreiești din toată lumea ne-a făcut pentru un viitor mai bun.

Lăudăm comunitățile evreiești din toată lumea pentru dedicarea lor în păstrarea identității evreiești și pentru

de toamnă

culturale românești. Soția Marelui Rabin, prof. univ. dr. *Dvora Hacoheh*, a binecuvântat lumânările. Dacă *Pesah* este sărbătoarea eliberării din robie, *Savuot* consfințește moralitatea relațiilor interumane și a raportului între Dumnezeu și om, *Sucot* marchează momentul preliminar al calității noastre de cetățeni ai unui stat suveran: Ereț Israel, a relevat importanța sărbătorii Marelui Rabin *Menachem Hacoheh*. Locuim, indiferent de rang și avuție, în *Suca* - semn al egalității în fața lui Dumnezeu. *Arba Minim*, cele patru feluri de plante - etrog, palmier, mirt și salcie -, strănse mânănci, reprezintă un alt simbol al sărbătorii: unitatea poporului evreu.

Muzica ne însoțește. Primul cantor *Iosif Adler*, coriștii bucureșteni, animați de *Bogdan Lișin*, au însuflețit inimile celor reuniți în *Suca* plină de poezia roadelor toamnei, a *parohet*-urilor cu broderii măiestrit lucrate cu fir de aur și argint împodobindu-i pereții, a jocurilor de lumină. Un tur de forță al comunității bucureștene, pentru care președintele Federației, deputat dr. *Aurel Vainer*, a mulțumit președintelui C.E.B., ing. *Osy Lazăr*, și lui *Jean Bercu*.

După *Hošana Raba*, zi menită să readucă în suflute conștiința efemerului ființei umane, după gravitatea zilei de *Semini Ațeret*, culminând cu *Izkor* rostit în memoria celor dragi, am atins, prin *Simhat Tora*, zona sublimului. Copii purtând stegulețe cu mere în vârf, tineri de la „Șira Vezmira” au deschis porțile nevăzute ale acestei zile în care nuntim cu mireasa noastră eternă, Cartea. O zi care ne transfigurează pe toți. Au pășit sub *hupa*, *Hatan Tora* (mirele căruia i se citește ultimele paragrafe din *Tora*) și *Hatan Bereșit* (mirele căruia i se reincepe lectura primelor pasaje).

Cercul nefârșit al vieții, întruchipat de dansul cu Cartea este *hora*, care metaforizează, ca și *Suca*, egalitatea tuturor oamenilor față de centralitatea nevăzută, Puterea Divină, comenta Marelui Rabin *Menachem Hacoheh*. Dansând cu Cartea în brațe, intrăm într-o supra-realitate în care totul se înalță, se sublimizează, se adună într-un *largo maestuos*, conferind întregului ciclu al sărbătorilor de toamnă ce se încheie o concepție polifonică unificatoare.

IULIA DELEANU

În toate comunitățile din țară au fost celebrate sărbătorile de toamnă. Prin grănița Rubinatei și cu colaborarea Filialei „Chabad Lubavitsch” din România, serviciul divin în comunitățile din TIMIȘOARA, BRAȘOV, IAȘI, PIATRA NEAMȚ, ROMÂN, ARAD, PLOIEȘTI, ORADEA, BACĂU, CLUJ-NAPOCA a fost asigurat de ofițierii de cult aduși din Israel și din S.U.A. Întreaga noastră grație.

și angajamentul vostru, ca fiind un dar neprețuit în efortul nostru de a proteja interesele vitale ale Israelului.

Ultimele luni n-au fost ușoare pentru cetățenii Israelului. Cu toate acestea, am convingerea că vom ieși uniți din această experiență, iar identitatea Israelului, ca un stat democratic al evreilor, se va întări.

Împreună cu voi, privim înainte cu speranță și optimism.

Vă doresc, tuturor, un An Nou în pace și liniște, sănătate, prosperitate și fericire. Sper că veți sărbători anul următor împreună cu noi, aici, în Israel - patria poporului evreu. „Șana Tova” și „Hatima Tova”.

sprijinul lor acordat țării noastre. Acționând în acest fel, veți asigura supraviețuirea spirituală și fizică a lumii evreiești. Statul Israel alături de comunitățile evreiești este plin de determinare în a rezolva provocările care stau în fața noastră. Noul val de antisemitism este o astfel de provocare pe care trebuie să o primim cu capul sus. Antisemitismul se ridică în inima Europei și în alte părți ale lumii, iar actele de antisemitism pun din nou în pericol libertatea comunităților evreiești. Israelul va face față oricărei asemenea manifestări de ură și va combate. Israelul, împreună cu țările progresiste, prezintă, pentru prima dată în istorie, o rezoluție pentru comemorarea Holocaustului în Adunarea Generală a O.N.U. Această rezoluție a fost inclusă în ordinea de zi și va fi pusă în discuție în următoarele săptămâni. Un element cheie în înfruntarea pericolelor externe este, în primul rând, consolidarea unității și forței noastre interne. Asigurarea educației evreiești și menținerea unor legături strânse cu Israelul reprezintă elementele cheie ale acestei misiuni [...]. Trebuie să facem tot posibilul pentru a întări legăturile între Diaspora evreiască și cel mai mare centru evreiesc din lume, Statul Israel [...].

La intrarea în Noul An 5766, Israelul este puternic și prosper. Suntem plini de speranță. Ne extragem optimismul și puterea spirituală din încrederea noastră în sprijinul vostru. În rugăciunile de Roș Hašana ne rugăm pentru creșterea puterii Israelului, pentru unitatea evreiască și pentru păstrarea identității spirituale și a existenței fizice ca indivizi și ca națiune. Fie ca toate rugăciunile comunităților evreiești din întreaga lume să devină realitate, atât la nivelul fiecărui individ, cât și al națiunii, și fie ca următorul an să fie un an al sănătății, al păcii adevărate și al împlinirilor pentru noi toți.

ZIUA HOLOCAUSTULUI ÎN ROMÂNIA

Comemorările de la Templul Coral și de la Palatul Cotroceni

Urmare din pag. 1

Muzica (corul tineretului bucureștean, dirijat de *Bogdan Lișin*) și poezia (autenticul irism și forța orășelului nostru”, au fost introducerea sobră și emoționantă a acestui oratoriu dedicat celor care nu mai pot vorbi și-al căror mormânt e cerul.

Jocul *Maiei Morgenstern*, amintind de performanța din „Astă seară, Lola Blau”, a fost o teribilă răbufnire, atingând paroxismul. Cruzimea ca „distracție” a universului concentraționar din zgduitoarea mărturisire a unei fetițe de 12 ani, în versiunea interpretativă a *Roxanei Gutman*, secvențe din „Jurnalul” Annei Frank, cărora le-a dat viață *Geni Brenda*, despre forța tineretului mai puternică decât fractura existențială determinată de condiția de vânat hăituit, au fost bazate pe ideea de teatru al trăirii. O enormă Menora însuflețită - intrupată de *Leonie Waldmann-Eliad*, *Natalie Ester*, *Luana Stoica*, *Monia Pricope*, *Nicolae Călugărita*, *Cornel Ciupercescu*, *Octavian Cercei*,

TRAIAN BĂNESCU, președintele României

Comemorăm Holocaustul într-un moment în care România democratică nu numai că nu-mi mai permite, dar nu mai vrea să-și ascundă realitățile proprii istorii. Dacă perioada '33 la 1945 a fost perioada în care s-a dezlănțuit prigoana împotriva evreilor, începând cu 9 octombrie 1941, România a fost parte a acestei orori.

Pe 9 octombrie 1941, în România au început deportările evreilor în Transnistria. Este un lucru despre care nici un elev din generația mea nu a învățat la școală. Este un lucru despre care nici un elev, până în 1990, nu a învățat la școală. Un lucru despre care românii nu li s-a spus niciodată nimic. Nu li s-a arătat că face parte din realitatea istoriei noastre.

Orice națiune puternică își asumă integral istoria, cu bunele și relele ei; iar astăzi nu condamnăm poporul român, ci statul român, care a decis așezarea României în rândul țărilor care au prigonit evrei. Sute de mii de evrei români, cetățeni ai acestui stat, au început, o dată cu 9 octombrie '41, să fie lipsiți de drepturile lor elementare: dreptul la existență, dreptul la a-și exercita munca și la a trăi civilizată într-o țară. Și-au pierdut dreptul la existență umană, într-o țară care și atunci se pretindea a fi democratică.

Avem obligația să ne recuperăm propria istorie. Iar eu, ca președinte, îmi asum

E.S. RODICA RADIAN GORDON, ambasadorul Israelului în România

Responsabili pentru Holocaust nazist și toate regimurile europene care au sprijinit-o

[...] Pe de o parte, România și-a asumat răspunderea istorică pentru crimele regimului Antonescu, iar pe de altă parte, face pași semnificativi în perpetuarea memoriei victimelor, printre care ceremoniile care au loc astăzi - ziua de comemorare a Holocaustului [...].

Acum, puțin peste 60 de ani de când a avut loc, în toată Europa, Holocaustul [...], a fost constituită Internațional Task Force, al cărei rol este promovarea studierii Holocaustului în țările membre. Antisemitismul, care și-a făcut din nou apariția în

ultimii ani în Europa, constituie el însuși o dovadă suplimentară pentru necesitatea imediată de aprofundare a studierii Holocaustului. În acest sens, cea de-a 60-a Adunare Generală a O.N.U. este pe cale de a adopta zilele acestea hotărârea privind comemorarea Holocaustului, și sunt fericită să subliniez faptul că România este una din țările care sprijină luarea acestei hotărâri.

România a acționat în mod energic în ultimii doi ani pentru a deveni membru al Internațional Task Force. Primirea României în urmă cu jumătate de an constituie o dovadă a seriozității intențiilor sale. Acum a venit timpul de a acționa. Distribuirea materialelor didactice despre Holocaust în școlile românești, printre care Raportul Comisiei Wiesel și a altor cărți ce constituie “o bibliotecă de bază” și distribuirea manualului despre Holocaustul evreilor din România, în special pentru elevii de liceu, reprezintă pași importanți în această direcție [...].

Poporul evreu a fost victima principală a Holocaustului din Europa. O treime din populația evreiască a fost exterminată în acei ani groaznici (între care sute de mii de evrei din România) și, împreună cu aceștia, cultura impresionantă a evreilor din Europa, a căror contribuție la cultura universală este recunoscută în toate dimensiunile vieții chiar și astăzi. Își responsabil pentru Holocaust au fost Germania nazistă și toate regimurile europene care au sprijinit-o. Și responsabilitatea pentru educarea tinerelor generații, care sunt chemate să prevină repetarea acestor orori, stă pe umerii noștri, ai tuturor [...].

Sfânta neuitare a tragediei poporului evreu

0 Imagine din spectacol (Maia Morgenstern)

responsabilitatea recuperării integrale a istoriei românilor. A ne prezenta ciuntit propria istorie înseamnă a da dovadă de lipsă de curaj în a ne asuma istoria [...].

Am fost anul acesta la sărbătorirea a 60 de ani de la eliberarea Auschwitz-ului. Am fost la Washington, la Muzeul Holocaustului. Realitatea Holocaustului în România nu poate fi tăgăduită [...]. Nu putem spune că românii de rând au fost parte a acestei orori.

Pe 9 octombrie 1941, în România au început deportările evreilor în Transnistria. Este un lucru despre care nici un elev din generația mea nu a învățat la școală. Este un lucru despre care nici un elev, până în 1990, nu a învățat la școală. Un lucru despre care românii nu li s-a spus niciodată nimic. Nu li s-a arătat că face parte din realitatea istoriei noastre.

Orice națiune puternică își asumă integral istoria, cu bunele și relele ei; iar astăzi nu condamnăm poporul român, ci statul român, care a decis așezarea României în rândul țărilor care au prigonit evrei. Sute de mii de evrei români, cetățeni ai acestui stat, au început, o dată cu 9 octombrie '41, să fie lipsiți de drepturile lor elementare: dreptul la existență, dreptul la a-și exercita munca și la a trăi civilizată într-o țară. Și-au pierdut dreptul la existență umană, într-o țară care și atunci se pretindea a fi democratică.

Avem obligația să ne recuperăm propria istorie. Iar eu, ca președinte, îmi asum

responsabilitatea recuperării integrale a istoriei românilor. A ne prezenta ciuntit propria istorie înseamnă a da dovadă de lipsă de curaj în a ne asuma istoria [...].

Am fost anul acesta la sărbătorirea a 60 de ani de la eliberarea Auschwitz-ului. Am fost la Washington, la Muzeul Holocaustului. Realitatea Holocaustului în România nu poate fi tăgăduită [...]. Nu putem spune că românii de rând au fost parte a acestei orori.

Pe 9 octombrie 1941, în România au început deportările evreilor în Transnistria. Este un lucru despre care nici un elev din generația mea nu a învățat la școală. Este un lucru despre care nici un elev, până în 1990, nu a învățat la școală. Un lucru despre care românii nu li s-a spus niciodată nimic. Nu li s-a arătat că face parte din realitatea istoriei noastre.

Orice națiune puternică își asumă integral istoria, cu bunele și relele ei; iar astăzi nu condamnăm poporul român, ci statul român, care a decis așezarea României în rândul țărilor care au prigonit evrei. Sute de mii de evrei români, cetățeni ai acestui stat, au început, o dată cu 9 octombrie '41, să fie lipsiți de drepturile lor elementare: dreptul la existență, dreptul la a-și exercita munca și la a trăi civilizată într-o țară. Și-au pierdut dreptul la existență umană, într-o țară care și atunci se pretindea a fi democratică.

Avem obligația să ne recuperăm propria istorie. Iar eu, ca președinte, îmi asum

responsabilitatea recuperării integrale a istoriei românilor. A ne prezenta ciuntit propria istorie înseamnă a da dovadă de lipsă de curaj în a ne asuma istoria [...].

Am fost anul acesta la sărbătorirea a 60 de ani de la eliberarea Auschwitz-ului. Am fost la Washington, la Muzeul Holocaustului. Realitatea Holocaustului în România nu poate fi tăgăduită [...]. Nu putem spune că românii de rând au fost parte a acestei orori.

Pe 9 octombrie 1941, în România au început deportările evreilor în Transnistria. Este un lucru despre care nici un elev din generația mea nu a învățat la școală. Este un lucru despre care nici un elev, până în 1990, nu a învățat la școală. Un lucru despre care românii nu li s-a spus niciodată nimic. Nu li s-a arătat că face parte din realitatea istoriei noastre.

Orice națiune puternică își asumă integral istoria, cu bunele și relele ei; iar astăzi nu condamnăm poporul român, ci statul român, care a decis așezarea României în rândul țărilor care au prigonit evrei. Sute de mii de evrei români, cetățeni ai acestui stat, au început, o dată cu 9 octombrie '41, să fie lipsiți de drepturile lor elementare: dreptul la existență, dreptul la a-și exercita munca și la a trăi civilizată într-o țară. Și-au pierdut dreptul la existență umană, într-o țară care și atunci se pretindea a fi democratică.

Avem obligația să ne recuperăm propria istorie. Iar eu, ca președinte, îmi asum

responsabilitatea recuperării integrale a istoriei românilor. A ne prezenta ciuntit propria istorie înseamnă a da dovadă de lipsă de curaj în a ne asuma istoria [...].

Am fost anul acesta la sărbătorirea a 60 de ani de la eliberarea Auschwitz-ului. Am fost la Washington, la Muzeul Holocaustului. Realitatea Holocaustului în România nu poate fi tăgăduită [...]. Nu putem spune că românii de rând au fost parte a acestei orori.